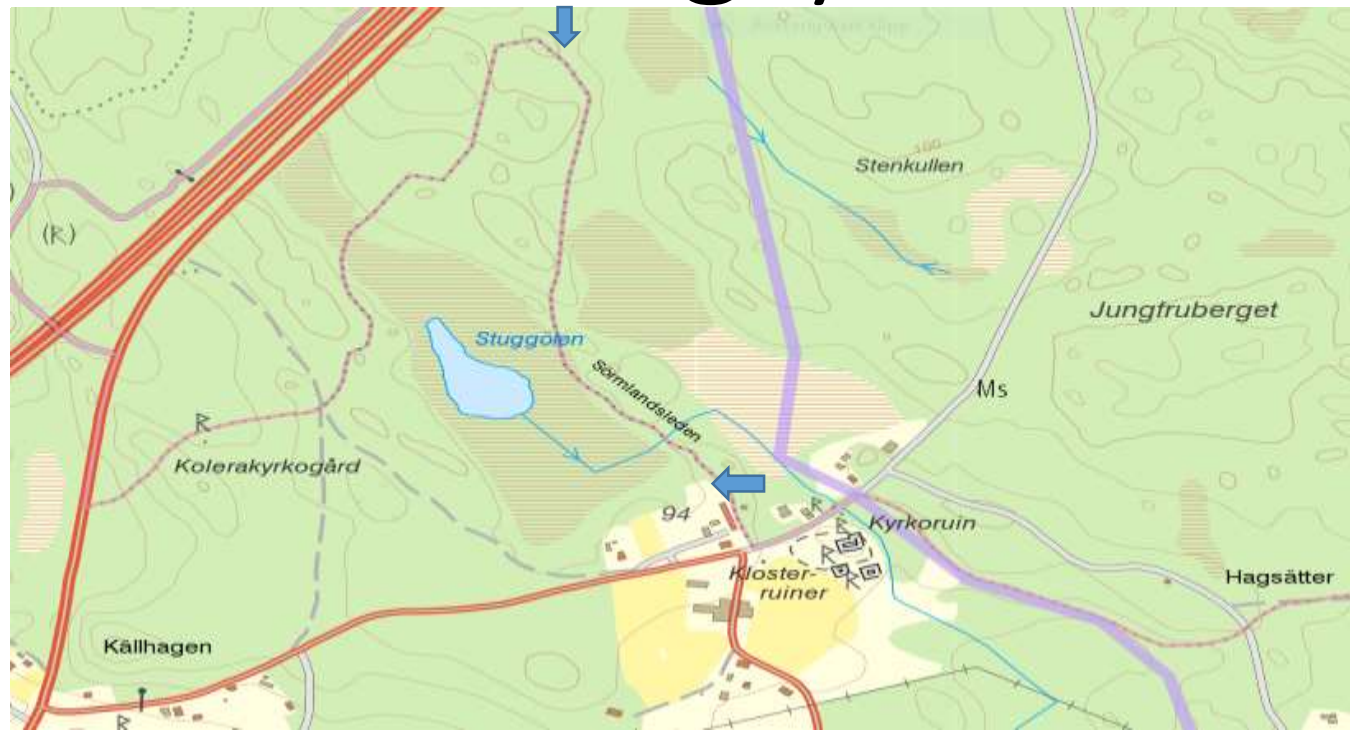

2016-06-09 Stavgång Sörmlansleden Jättegrytan

Information Sörmlandsleden

Etapp 31:1 Jättegrytan vid Stavsjö

Denna isälvsgryta har bildats under inlandsisens avsmältningsskede för cirka 11000 år sedan. De stora vattenmängder som frigjordes när inlandsisen smälte kom till stor del att strömma fram i kanaler vid isens botten. Dessa smältvattenströmmar flödade under stort tryck och förde med sig stora mängder jordmaterial.

I vissa lägen bildades vattenvirvlar som satte sten och block i våldsamt rotation. Om det fanns sprickor eller andra svaghetszoner i berget kunde håligheter, s.k. isälvsgrytor eller jättegrytor som de ofta också kallas, snabbt svarvas ut i berget.

I detta fall har grytan ett djup på ca 1,3 m och en diameter på 1,4 m. Det torde ha tagit ca 100 år att åstadkomma denna bearbetning, en i geologiska sammanhang kort period.

Stenar som deltagit i bearbetningen brukar kallas löparstenar och påträffas ofta i botten av grytorna som runda väl avslipade stenklot

Isälvsgrytor förekommer ofta i svärm och sannolikt finns flera grytor här i omgivningen men som nu är fyllda av sten och gömda av vegetation.

Uppgifterna lämnade 1992 av:
Geografiska Institutionen
Umeå Universitet

Foto Stina

